

**Силабус навчальної дисципліни
«Соціальна складова управління фінансово-економічною безпекою»**

Спеціальність	073 «Менеджмент»
Освітня програма	Управління фінансово-економічною безпекою
Освітній рівень	другий (магістерський)
Статус дисципліни	Базова
Мова викладання	Українська
Курс / семестр	ІМ курс, 1 семестр
Кількість кредитів ЄКТС	5
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції – 20 год. Практичні (семінарські) – 20 год. Лабораторні – - год. Самостійна робота – 110 год.
Форма підсумкового контролю	Екзамен
Кафедра	Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця Кафедра міжнародного бізнесу та економічного аналізу м. Харків, 61166, пр-т Науки, 9а, 2-й навчальний корпус, аудиторія 34-36 www.ea.hneu.edu.ua
Викладач (-і)	Чепелюк Маргарита Ігорівна, к.е.н., доцент кафедри міжнародного бізнесу та економічного аналізу,
Контактна інформація викладача (-ів)	chepeliuk.margo@gmail.com
Дні занять	вівторок
Консультації	Вт 4 пара – індивідуальні консультації 2 рази на місяць
Мета навчальної дисципліни полягає у теоретичному узагальненні методологічних підходів та формуванні практичних навичок і вмінь аналізу соціальної складової та розкритті сутності її сучасної концепції управління фінансово-економічною безпекою	
Передумови для навчання «Стратегічний менеджмент», «Управління змінами» /вміння орієнтуватися в основних тенденціях і зрушеннях, що відбуваються у провідних галузях світової економіки та безпеки, проводити порівняльний аналіз стану і розвитку соціальної складової УФЕБ в світі	
Зміст навчальної дисципліни Змістовий модуль 1. Соціальна відповідальність і суспільство Тема 1. Теоретичні основи поняття соціальної складової УФЕБ Тема 2. Концепція соціальної складової: зарубіжний та вітчизняний досвід Тема 3. Інструменти реалізації соціальної складової Тема 4. Моделі корпоративної соціальної політики та відповідальності Змістовий модуль 2. Соціальна відповідальність і бізнес Тема 5. Стандарти корпоративної соціальної відповідальності та рейтинги соціально-відповідальних компаній Тема 6. Внутрішні і зовнішні соціальні інвестиції бізнесу Тема 7. Досвід реалізації соціальних програм корпорацій і підприємств. Фандрайзінг	
Матеріально-технічне (програмне) забезпечення дисципліни (за необхідності)	

Сторінка курсу на платформі Moodle
(персональна навчальна система)

<https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=4509>
Робоча програма, технологічна карта, Методичні рекомендації до самостійної роботи, завдання до практичної роботи, приклад екзаменаційного білету, конспект лекцій, рекомендована література

Рекомендовані джерела

Основна

1. Коротков, Е.М. Корпоративна соціальна відповідальність: підручник для бакалаврів / Е.М. Коротков, О.Н. Александрова, С.А. Антонов [и др.]; під ред. Е.М. Короткова. - М.: Вид-давство Юрайт, 2013 (і ін.). - 445 с. - Серія: Бакалавр. Базовий курс.
2. Корпоративна соціальна відповідальність. Нова філософія бізнесу: навч. допомога. - М.: Зовнішекономбанк, 2011. - 56 с. - Доступно на: <http://www.veb.ru/common/upload/files/veb/kso/ksobook2011.pdf>

Додаткова

3. Благов, Ю.Є. Корпоративна соціальна відповідальність. Еволюція концепції / Ю.Є. Благов. - М.: Вища школа менеджменту, 2010. - 272 с.
4. Бланишар, К. Лідерство: до вершин успіху / К. Бланишар; пер. з англ.; під ред. Т. Ю. Ко-Валево. - СПб.: Пітер, 2011. - 368 с.
5. Богдан, Н. Н. Управління соціальним розвитком організації: теорія і практика: навч. посібник для студ. вузів / М.М. Богдан, М.Г. Масілова; Владивосток. держ. ун-т економіки і сервісу. - Владивосток: Вид-во ВДУЕС, 2009. - 284 с.
6. Бурмістрова, Т. Корпоративна соціальна відповідальність і стратегічні пріоритети російського бізнесу / Т. Бурмістрова // Економічні стратегії, № 3/2011, С.68-71 - Доступно на: http://www.inesnet.ru/magazine/mag_archive/free/2011_03/ES2011-03-burmistrova.pdf
7. Векслер, А.Ф. Навіщо бізнесу спонсорство та благодійність / А.Ф. Векслер, Г.Л. Тульчинський. - М.: Вершина, 2006. - 336 с.: іл., Табл.
8. Ветлужских, Е. Мотивація і оплата праці: Інструменти. Методики. Практика / Е. Вет-Лузький. - М.: Альпіна Бізнес Букс, Альпіна Паблішерз, 2010. - 210 с.
9. Ветлужских, Е.Н. Стратегічна карта, системний підхід і КРІ. Інструменти для рівників / О.М. Ветлужских. - М.: Альпіна Бізнес Букс, 2008. - 204 с.
10. Долан, С. Управління на основі цінностей. Корпоративне керівництво по виживанню, успішної життєдіяльності і вмінню заробляти гроші в ХХІ столітті / С. Долан, С. Гар-ся. - М.: Претекст, 2008. Іл. 26. табл.21. - 313 с.
11. Зарецький, А.Д. Корпоративна соціальна відповідальність: світова і вітчизняна практика: навч. посібник / А.Д. Зарецький, Т.Є. Іванова. - Краснодар: Видавництво КСЕІ, 2012. - 231 с.
12. Зінченко, Г.П. Соціальне партнерство / Г.П. Зінченко, І.І. Рогов. - М.: Дашков і Ко, 2009 - 224 с.
13. Іванова, С.В. Розвиток потенціалу співробітників: Професійні компетенції, чидерство, комунікації / С. Іванова, Д. Болдогов, Е. Ботчанінова, А. Глотова, О. Жігі-лій. - М.: Альпіна Бізнес Букс, 2008 - 278 с.
14. Каплан, Р.С. Збалансована система показників / Р.С. Каплан, Д.П. Нортон; пер.с.англ. - М.: Альпіна Бізнес Букс, 2006. - 304 с.
15. Корпоративна соціальна відповідальність: суспільні очікування. Споживачі, менеджери, лідери громадської думки і експерти оцінюють соціальну роль бізнесу в Росії / під ред. С.Є. Литовченко, М.І. Корсакова. - М.: Асоціація менеджерів, 2003.-100 с.
16. Кричевський, Н.А. Корпоративна соціальна відповідальність / Н.А. Кричевський, С.Ф. Гончаров. - М.: Дашков і Ко, 2006. - 195с. - Доступно на: www.krichevsky.ru/files/kso.pdf
17. Мінцберг, Г. Дій ефективно! Крайня практика менеджменту / Г. Мінцберг; пер.с

англ. - СПб. : ПИТЕР. 2011. - 288 с.

18. Мішурова, І.В. *Управління мотивацією персоналу* / І.В. Мішурова. - М. : Фенікс, 2010. - 272 с.

19. *На шляху до соціально відповідального університету: монографія* / за заг. ред. Г.І. Мальцевої; Владивосток. держ. ун-т економіки і сервісу. - Владивосток: Вид-во ВДУЕС, 2009. - 412 с.

20. Нецадин, А.А. *Бізнес і суспільство: вигідне партнерство* / А.А. Нецадин, Н.І. Горін, Г.Л. Тульчинський та ін.; під заг. ред. А.А. Нецадин. - М. : Вершина, 2006. - 256 с. : іл., Табл.

21. Панфілова, А.П. *Основи менеджменту. Повне керівництво по кейс-технологій* / А.П. Панфілова, Л.А. Громова, І.А. Богачек, В.А. Абчук; під ред. проф. В.П. Соломіна. - СПб. Пітер, 2004. - 240 с.

22. *Соціальна відповідальність компанії. Ефективні технології управління соціальними інвестиціями: матеріали міжнар. конференції, Москва, березень 2004 г.* / Агентство з соціальної інформації (АСД), Європейський центр фондів (ЕФС), Рос. союз промисловців і підприємців; ред. група: І. Рильнікова [и др.]. - М. : Агентство соціальної інформації, 2005. - 128 с.

23. Тульчинський, Г.Л. *Бізнес в Росії. Проблема соціального визнання і поваги* / Г.Л. Тульчинський. - М. : Вершина, 2006. - 384 с. : іл., Табл.

24. Туркін, С. *Як вигідно бути добрим: Зробіть свій бізнес соціально відповідальним* / С. Туркін. - М. : Альпіна Бізнес Букс, 2007. - 381 с.

25. Харрінгтон, Дж. *Досконалість управління ресурсами. Мистецтво вдосконалення управління ресурсами* / Д. Харрінгтон; з предисл. Й. Кондо; пер. з англ. А.Л. Раскіна, В.В. Шахлевіча; під наук. ред. В.В. Брагіна. - М. : Стандарти та якість, 2008. - 352 с. : іл.

26. Хьюзліт, М. *Оцінка персоналу: як управляти людським капіталом, щоб реалізувати стратегію* / М. Хьюзліт, Б.І. Беккер, Р.В. Бітті; пер. з англ. - М. : ТОВ «І.Д. Вільямс», 2007 - 432 с. мул.

Система оцінювання результатів навчання

поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних, семінарських, лабораторних занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 60 балів; мінімальна сума, що дозволяє студенту скласти іспит, – 35 балів);

модульний контроль, що проводиться у формі колоквиуму як проміжний міні-екзамен з ініціативи викладача з урахуванням поточного контролю за відповідний змістовий модуль і має на меті інтегровану оцінку результатів навчання студента після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля;

підсумковий/семестровий контроль, що проводиться у формі семестрового екзамену, відповідно до графіку навчального процесу.

Порядок проведення поточного оцінювання знань студентів. Оцінювання знань студента під час семінарських, практичних і лабораторних занять та виконання індивідуальних завдань проводиться за такими критеріями:

розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються; ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни; ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються; вміння поєднувати теорію з практикою при розгляді виробничих ситуацій, розв'язанні задач, проведенні розрахунків у процесі виконання індивідуальних завдань та завдань, винесених на розгляд в аудиторії; логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки; арифметична правильність виконання індивідуального та комплексного розрахункового завдання; здатність проводити критичну та незалежну оцінку певних проблемних питань; вміння пояснювати альтернативні

погляди та наявність власної точки зору, позиції на певне проблемне питання; застосування аналітичних підходів; якість і чіткість викладення міркувань; логіка, структуризація та обґрунтованість висновків щодо конкретної проблеми; самостійність виконання роботи; грамотність подачі матеріалу; використання методів порівняння, узагальнення понять та явищ; оформлення роботи.

Загальними критеріями, за якими здійснюється оцінювання позааудиторної самостійної роботи студентів, є: глибина і міцність знань, рівень мислення, вміння систематизувати знання за окремими темами, вміння робити обґрунтовані висновки, володіння категорійним апаратом, навички і прийоми виконання практичних завдань, вміння знаходити необхідну інформацію, здійснювати її систематизацію та обробку, самореалізація на практичних та семінарських заняттях.

Підсумковий контроль знань та компетентностей студентів з навчальної дисципліни здійснюється на підставі проведення семестрового екзамену, завданням якого є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, вміння формулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо.

Екзаменаційний білет охоплює програму дисципліни і передбачає визначення рівня знань та ступеня опанування студентами компетентностей.

Кожен екзаменаційний білет складається із 20 тестів та 3 практичних задач (ситуаційної, діагностичної та евристичної).

Практичні завдання передбачають вирішення типових професійних завдань фахівця на робочому місці та дозволяють діагностувати рівень підготовки і компетентності студента з навчальної дисципліни.

Результат семестрового екзамену оцінюється в балах (максимальна кількість – 40 балів, мінімальна кількість, що зараховується, – 25 балів) і проставляється у відповідній графі екзаменаційної "Відомості обліку успішності".

Студента слід вважати атестованим, якщо сума балів, одержаних за результатами підсумкової/семестрової перевірки успішності, дорівнює або перевищує 60. Мінімум можлива кількість балів за поточний і модульний контроль упродовж семестру – 35 та мінімум можлива кількість балів, набраних на екзамені, – 25.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни розраховується з урахуванням балів, отриманих під час екзамену, та балів, отриманих під час поточного контролю за накопичувальною системою. Сумарний результат у балах за семестр складає: "60 і більше балів – зараховано", "59 і менше балів – не зараховано" та заноситься у залікову "Відомість обліку успішності" навчальної дисципліни.

Накопичування рейтингових балів з навчальної дисципліни (приклад)

Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Практичне завдання	2
Участь у дискусії	2
Презентація власного спостереження	3
Активна участь протягом заняття	1
Письмова контрольна робота	3
Колоквіум	7
Есе	5
Екзамен (за наявності)	40
Максимальна кількість балів	100

Відповідність шкали оцінювання ЄКТС національній системі оцінювання

та ХНЕУ ім. С. Кузнеця			
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену (іспиту), диференційованого заліку, курсового проекту (роботи), практики, тренінгу	для заліку
90 – 100	A	Відмінно	Зараховано
82 – 89	B	Добре	
74 – 81	C	Задовільно	
64 – 73	D	Незадовільно	
60 – 63	E		не зараховано
35 – 59	FX		
1 – 34	F		

Політики навчальної дисципліни
*Політика дотримання академічної доброчесності,
Політика щодо пропусків занять,
Політика щодо виконання завдань пізніше встановленого терміну,
Тощо*

Більш детальну інформацію щодо компетентностей, результатів навчання, методів навчання, форм оцінювання, самостійної роботи наведено у Робочій програмі навчальної дисципліни (<http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/23228>).

Силабус затверджено на засіданні кафедри «25 серпня» 2020р. Протокол «№1